

Miałeś wypadek drogowy. Sąd wymierzył Ci karę, odstąpił od wymierzenia kary lub może warunkowo umorzył postępowanie i zasądził odszkodowanie, zadośćuczynienie lub nawiązkę. Czy wiesz, że możesz domagać się od swojego ubezpieczyciela zwrotu tych kwot?

Odszkodowanie, zadośćuczynienie, nawiązka w wyroku karnym.

Zawierając umowę OC wiesz, że jeśli spowodujesz wypadek, nawet poważny w skutkach, ubezpieczyciel pokryje za Ciebie wszystkie szkody. Ubezpieczenie nie uchroni Cię jednak przed postępowaniem karnym. Sprawa karna (jeśli odpowiadasz za zdarzenie) może się skończyć skazaniem lub warunkowym umorzeniem postępowania, w ramach których sąd karny może nałożyć na sprawcę:

- odszkodowanie (za doznane szkody - np. uszkodzenie pojazdu, okularów, utratę zarobków)
- zadośćuczynienie za doznaną krzywdę, ból cierpienie,
- nawiązkę.

WAŻNE! Odszkodowanie, zadośćuczynienie i nawiązkę sąd karny orzeka się od sprawcy wypadku, a nie od ubezpieczyciela!

Moje doświadczenie w roli **adwokata** w takim mieście jak np. **Gdańsk** jest takie, że praktycznie zawsze w przypadkach wypadków drogowych, sąd któryś z tych środków stosuje. Musi zaś

zasądzić **odszkodowanie**, zadośćuczynienie lub nałożyć nawiązkę, jeśli poszkodowany o to wniesie. Te kwoty często są spore. Bez ich zapłaty nie dojdzie nigdy do zatarcia skazania. Sprawca wypadku ryzykuje również podjęciem warunkowego umorzenia postępowania, czy zarządzenie warunkowo zawieszony kary, jeśli nie wypełni nałożonego obowiązku naprawienia szkody, zapłaty zadośćuczynienia lub nawiązki.

Odszkodowanie w wyroku karnym, a wypłata środków z OC.

W dawnym orzecznictwie Sąd Najwyższy stał na stanowisku, że jeśli sąd karny nałożył na sprawcę wypadku obowiązek naprawienia szkody, to ma on charakter karny (penalny) a skoro tak, to jest to dolegliwość, którą powinien zapłacić sprawca wypadku osobiście (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 marca 2008 r., III KK 345/07). Nowsze orzecznictwo Sądu Najwyższego jest jednak przychylne sprawcom wypadków drogowych wskazując, że **nie ma podstaw do różnicowania charakteru orzeczenia o odszkodowaniu**, jeżeli jest taka sama podstawa materialna orzeczenia, **w zależności od tego, czy orzeczenie to wydał sąd karny, czy sąd cywilny**. Tak orzekł Sąd Najwyższy np. w wyroku z dnia 15 listopada 2017 r. II CSK 82/17, z dnia 11 marca 2005 r., V KK 355/04, czy też w uchwale z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 31/11.).

Nie zrażaj się zatem, jeśli ubezpieczyciel odmówi zwrotu wypłaconego odszkodowania. Masz duże szanse na odzyskanie wypłaconych poszkodowanemu pieniędzy.

Zadośćuczynienie w wyroku karnym, a wypłata środków z OC.

Analogicznie jak w przypadku zasądzonych odszkodowania, również w przypadku wypłaty pokrzywdzonemu zadośćuczynienia, sprawca może domagać się zwrotu tych kwot od ubezpieczyciela. Również w tym wypadku jest w tym zakresie ugruntowane orzecznictwo i sądów powszechnych i Sądu Najwyższego.

Nawiązka w wyroku karnym, a wypłata środków z OC.

Nawiązka jest środkiem karnym, który sąd może orzec zamiast obowiązku naprawienia szkody przez sprawcę przestępstwa lub zamiast zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Nawiązkę orzeka się na rzecz pokrzywdzonego. Gdy pokrzywdzony zmarł w wyniku popełnionego przestępstwa, nawiązkę sąd orzeka na rzecz osoby najbliższej, której sytuacja życiowa wskutek śmierci pokrzywdzonego uległa znacznemu pogorszeniu.

Z mojego doświadczenia jako **adwokata** wynika, że jeśli pokrzywdzony złoży wniosek o **odszkodowanie** i/lub zadośćuczynienie, to sąd z różnych miast np. w **Gdańsku** decyduje się na taki środek karny. Jeśli jednak taki wniosek w toku postępowania karnego nie zostanie złożony, to częściej orzekana jest nawiązka.

Jak już z pisałam wyżej, w przypadku wypłaconego odszkodowania i zadośćuczynienia wielokrotnie już wypowiedział się już Sąd Najwyższy w sposób przychylny dla sprawców wypadków. Takiej ugruntowanej linii orzeczniczej sądu nie ma na dzień dzisiejszy w zakresie nawiązki. Oczywiście jest szereg orzeczeń sądów powszechnych korzystnych dla sprawców

wypadków. Można jednak również znaleźć sporo orzeczeń niekorzystnych.

W mojej ocenie argumentację dotyczącą regresu z OC w zakresie odszkodowania i zadośćuczynienia można przenieść również na zasadzoną przez sąd nawiązkę. Z żadnego przepisów regulujących zasady wypłaty środków przez ubezpieczyciela nie wynika wyłączenie jego odpowiedzialności, gdy orzeczono nawiązkę jako środek karny. Nie powinno mieć znaczenia, czy sprawca spełnił świadczenie wobec poszkodowanego dobrowolnie, czy zobowiązany do tego wyrokiem karnym. Skoro zaś szkodę naprawił, to może się domagać zwrotu spełnionego świadczenia.

Z drugiej jednak strony, nie można tracić z pola widzenia i tego, że nawiązka ma z wymienionych wyżej środków karnych bardziej "karnoprawny" niż "cywilnoprawny" charakter (tak np. opisał nawiązkę Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 15 maja 2015 r. V CSK 482/14). Dlatego będąc **adwokatem** reprezentującym sprawcę wypadku z ostrożności, zawsze staram się o to, by ewentualnie na rzecz pokrzywdzonego zasądzone zostało **odszkodowanie** i/lub zadośćuczynienie, a nie nawiązka, której możliwość domagania się od ubezpieczyciela jest bardziej ryzykowna, niż pozostałych środków karnych.

Jak uzyskać od ubezpieczyciela zwrot wypłaconego odszkodowania, zadośćuczynienia lub nawiązki?

Należy sprawdzić w jakim towarzystwie ubezpieczeń, w chwili wypadku posiadałeś ważne ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pojazdu i wysłać to tego ubezpieczyciela wezwanie do zapłaty. Jeśli ubezpieczyciel odmówi, można skorzystać z pomocy [Rzecznika Finansowego](#) lub wystąpić na drogę sądową.

Przykładowy wzór wezwania do zapłaty od ubezpieczyciela kliknij [Wzory](#)

adw. Marta Rozwadowska - Kucka

Potrzebujesz więcej informacji skontaktuj się z [Kancelarią](#).

Możesz także skorzystać z [Pomocy prawnej online](#).

Jeśli to, co napisałam było dla Ciebie interesujące lub może pomóc Twoim znajomym, udostępnij artykuł na Fb.

Ilustracja wprowadzenia [Ian Valerio](#) on [Unsplash](#)

